

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS
KLAIPĖDOS REGIONO APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTAS**

Valstybės biudžetinė įstaiga, Birutės g. 16, LT-91204, Klaipėda, tel. (8 46) 46 64 53,
Faks. (8 46) 46 64 52, el.p. rastine@klrd.am.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 190742333

UAB „Patvanka”
Savanorių pr. 192, LT-44151 Kaunas
Faks.: (837) 327466

2013-08-16

Nr. (4)-LV4-2410

Kopija: Tauragės r. sav. PAV subjektams.

**DĖL UAB „TAURAGĖS VANDENYS“ ATRANKOS IŠVADOS DĖL TAURAGĖS APSKRITIES
NUOTEKŲ VALYKLŲ PERTEKLINIO DUMBLO UTILIZAVIMO (PŪDYMAS, DŽIOVINIMAS)
KARTU SU TAURAGĖS MIESTO MAISTO PRAMONĖS ATLIEKOMIS (korektūros klaidos
ištaisymas)**

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas (toliau-Departamentas), vadovaudamasis LR viešojo administravimo įstatymo (Žin., 2006, Nr.77-2975) 35 straipsnio 1 ir 3 dalimis, ištaiso Departamento 2013-08-13 rašte Nr. (4)-LV4-2382 įsivėlusią korektūros klaidą ir priimtos atrankos išvados 5 punktą išdėsto taip:

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

Tauragės nuotekų valyklos teritorijoje planuojama statyti dumblo apdorojimo įrenginius, kuriuose bus vykdoma Tauragės apskrities nuotekų valyklų perteklinio dumblo utilizavimas (pūdymas ir džiovinimas kartu su Tauragės maisto pramonės atliekomis. Planuojamuose įrenginiuose bus apdorojamas dumblas kartu su maisto atliekomis (pagal sausą medžiagą) – **5,325 t sausosios medžiagos per dieną, apie 1944 t/metus**. Po apdorojimo bus gaunamos džiovinto dumblo granulės, kurios laikinai bus kaupiamos projektuojamoje džiovinto dumblo kaupykloje, kuri bus įrengta nuotekų valyklos teritorijoje. Šiuo metu Tauragės miesto nuotekų valykloje susidaręs dumblas tik sausinamas. Įgyvendinus projektą dabartinė dumblo tvarkymo grandis bus papildyta pagal „Dumblo tvarkymo Lietuvoje investicijų programos“ nuostatas reikiamomis (trūkstantomis) grandimis – dumblo pūdymu, džiovinimu, įrengiant efektyvias biodujų ir išsiskiriančios šilumos panaudojimo technologijas. Dumblo pūdymui ir biodujų išgavimui bus taikomas anaerobinis dumblo pūdymas. Pūdymo procesas planuojamas vykdyti mezofiliniu režimu (dumblo pūdymo temperatūra 35 – 37°C). Organinių medžiagų suskaidymas bei biodujų išskyrimas paremtas trimis teoriniais proceso etapais – hidrolize, acetogeneze ir metanogeneze. Dumblo džiovinimui numatoma naudoti karšto oro nuosekliai veikiančius džiovinimo įrenginius, kurie užtikrintų minimalius dumblo kiekius tinkamai paruoštus tolimesniam galimam naudojimui ar saugojimui. Pagal „Dumblo tvarkymo Lietuvoje investicijų programą“ numatytas kompleksinis nuotekų valyklos bei viso Tauragės regiono (Skaudvilės, Jurbarko, Pagėgių, Šilalės, Kvėdarnos nuotekų valyklų) dumblo, bei Tauragės m. maisto pramonės atliekų utilizavimas. Numatoma atlikti šiuos pagrindinius darbus: pertvarkyti projektuojamos (ir šiuo metu statomos) nuotekų valyklos atskirus statinius, bei inžinerinius tinklus susijusius su dumblo sausinimu; pastatyti naujus nuotekų valyklos dumblo utilizavimo ir džiovinimo įrenginius, įskaitant naujų energetinių įrenginių statybą; rekonstruoti nuotekų valyklos elektros energijos tiekimo sistemą ir jos įrenginius; įdiegti dumblo įrenginiuose dispečerinę (SCADA) sistemą. Dumblo tvarkymas bus vykdomas pagal sekančią schemą: dumblo tirštinimas (tankinimas); skirtingo tipo dumblo, maisto pramonės atliekų ir atvežtinio dumblo (iš regiono nuotekų valyklų) maišymas ir homogenizavimas; homogenizuoto dumblo pūdymas mezofiliniu būdu naujai pastatytuose pūdytuvuose kartu su atvežtinėmis maisto atliekomis; pūdyto dumblo sausinimas; sausinto dumblo džiovinimas džiovykloje ir jo granuliuojimas; išdžiovinto dumblo kaupimas rekonstruotuose esamuose valyklos statiniuose. Planuojamuose įrenginiuose mechaninė/technologinė, elektros/automatinė įranga atitiks ES standartų

reikalavimus. Reikalingas vanduo bus tiekiamas iš miesto vandentiekio tinklų (naudojama esama vandens tiekimo sistema). Papildoma energija reikalinga dumblo sausinimui bus gaminama suskystintų dujų katilinėje. Planuojami dumblo ūkio įrenginiai atlikus darbus turės būti pajėgūs utilizuoti (supūdyti, nusausinti, išdžiovinti) iki 4,365 t sausos medžiagos per dieną įvairios koncentracijos ir skirtingose technologinėse grandyse susidariusio nuotekų valyklos dumblo. Išgautos biudujos bus panaudotos elektros energijos gamybai, dumblo džiovimui ir savoms nuotekų valyklos reikmėms. Planuojama pagaminti iki 1700000 kWh/metus elektros energijos. Dumblo apdorojimo įrenginių eksploatacijos metu planuojama sunaudoti: polimerų ir cheminių reagentų (dumblo sausinimui, tiršinimui ir pan.) – apie 76,7 t/metus. suskystintų dujų – apie 324,900 t/metus (papildomas kiekis vietinei katilinei kurenti, dumbliui džiovinti), elektros energijos suvartojimas planuojamas iki 761015 kWh/metus. Vykdam Tauragės nuotekų valyklos dumblo apdorojimo įrenginių statybą, susidarys vienkartinės statybinės atliekos. Bendras statybinių ir griovimo atliekų kiekis - 25,15 tonos. Dumblo apdorojimo įrenginių eksploatacijos metu susidarys – džiovintas dumblas apie 2,954 t SM per dieną (arba apie 1200 m³/metus 90% drėgnumo). Džiovintas dumblas granuliu pavidalu bus kaupiamas projektuojamoje kaupykloje 5 metus arba panaudojamas kitose veiklose (biokurui, karjerų rekultivacijai, trėšimui ir pan.). R3, R12 ir R13 kodais tvarkant atliekas, gaunamas gamybos produktas - biokuras, kuris po dumblo tvarkymo nebelaikomas atliekomis ir kuris bus sertifikuojamas nustatyta tvarka bei parduodamas vartotojams. Kenksmingos, toksiškos ar radioaktyvios medžiagos naudoti nenumatoma. PŪV (dumblo apdorojimas) nedidins esamo triukšmo fono, nes triukšmą keliantys įrenginiai (siurbliai, orapūtės ir pan.) projektuojami pastatuose ir su specialiais gaubtais. Įgyvendinus dumblo džiovinimo įrenginių statybos projektą, atsiras nuotekų srautai iš dumblo džiovinimo įrenginių (plovimo ir oro valymo grandies). Šios nuotekos bus nukreipiamos į nuotekų valyklos įrenginių pradžią ir išvalomos. Susidarantis nuotekų srautas sudarys tik iki 5% esamo valomo nuotekų kiekio valykloje ir neturės įtakos nuotekų valyklos darbui. Paviršinės nuotekos nuo projektuojamų privažiavimo kelių bus surenkamos į esamus nuotekų valyklos lietaus nuotakyno tinklus. Vykdoma ūkinė veikla nesąlygos reikšmingos aplinkos oro taršos. Dumblo apdorojimo įrenginiuose numatomi biologiniai filtrai dumblo džiovinklos orui valyti. Projektuojami biudujų kogeneratoriai, dujų katilai, kuriuose bus deginamos biudujos, išgautos iš pūvančio dumblo proceso arba gamtinės dujos. Dumblo džiovinimo įrenginyje. džiovinimo metu susidaręs užterštas oras bus valomas skruberyje ir biofiltre. Vykdam planuojamą ūkinę veikla dirvožemio taršos ir erozijos nebus.

Veiklos vykdytojas gali apskųsti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento sprendimą Klaipėdos apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Šis raštas yra neatsiejama 2013-08-13 rašto Nr. (4)-LV4-2382 dalis.

Direktorius

Andrius Kairys

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS
KLAIPĖDOS REGIONO APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTAS

Valstybės biudžetinė įstaiga, Birutės g. 16, LT-91204, Klaipėda, tel. (8 46) 46 64 53,
Faks. (8 46) 46 64 52, el.p. rasline@kldr.am.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 190742333

UAB "Patvanka"
Savanorių pr. 192, LT-44151 Kaunas
Faks.: (837) 327466

2013-08-13
Į 2013-08-05

Nr. (4) LV4-1382
Nr. 503

Kopija: Tauragės r. sav. PAV subjektams.

ATRANKOS IŠVADA

dėl Tauragės apskrities nuotekų valyklų perteklinio dumblo utilizavimo (pūdymas džiovinimas) kartu su Tauragės miesto maisto pramonės atliekomis – poveikio aplinkai vertinimo

1. Informacijos pateikėjas (užsakovas):

UAB "Patvanka," projekto vadovas Gediminas Kemzūra, Savanorių pr. 192, LT-44151 Kaunas, tel.: +370-7-37-74-52, faks.: +370-7-37-74-52

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas:

UAB "Tauragės vandenys" technikos direktorius Jonas Gečas, Šlaito g. 2, LT-72107 Tauragė, tel, faks.; . 8446 61191.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Tauragės apskrities nuotekų valyklų perteklinio dumblo utilizavimas (pūdymas džiovinimas) kartu su Tauragės miesto maisto pramonės atliekomis.

Vadovaujantis LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 11.4 punktu (Žin., 2005, Nr.84-3105, 2008, Nr. 81-3167), vandenvalos įrenginių dumblo ar kitokio užteršto dumblo utilizavimo ar saugojimo įrenginių įrengimas, atliekama atranka dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta:

Planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) vieta – Tauragės apskritis, Tauragės rajono savivaldybė, Tauragės seniūnija, Ližių kaimas, Tauragės miesto nuotekų valyklos teritorija, žemės sklypo kad. Nr. 7760/0004:134. Sklypo pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis – kitos paskirties žemė (inžinerinės infrastruktūros teritorijos). Alternatyvios PŪV vietos nenagrinėjamos, nes dumblo apdorojimo įrenginiai planuojami esamame Tauragės miesto nuotekų valyklos sklype. Nuotekų valyklos sklypas nepatenka į saugomas ir „Natura 2000“ teritorijas. Artimiausia saugoma teritorija yra Jūros ichtiologinis draustinis nuo PŪV vietos yra nutolęs 150 m. Greta planuojamo objekto yra "Natura 2000" teritorijos. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (toliau – BAST) – Jūros upė, žemiau Tauragės, yra nutolusi 150 m nuo PŪV vietos, Šešuvio upė žemiau Pašešuvio yra nutolusi 350 m nuo PŪV vietos. Karšuvos giria yra nutolusi 1450 m nuo PŪV vietos. PŪV vietoje istorinių kultūrinių bei archeologinių vertybių ir saugomų teritorijų nėra. Remiantis kultūros vertybių registru, greta planuojamo objekto yra užregistruotos trys kultūros vertybės. Tai Senkapis I (unikalus objekto kodas – 6912) vadinamas Užkapiu nuo PŪV vietos yra nutolęs 230 m, Ližių kapinynas (unikalus objekto kodas – 12410) nuo PŪV vietos yra nutolęs 70 m, Senieji gynybiniai įtvirtinimai (unikalus objekto kodas – 3466) nuo PŪV vietos yra nutolęs 200 m. Ližių kaimas ir esama nuotekų valykla kur bus vykdoma PŪV yra už 2000 m į pietvakarius nuo Tauragės miesto. Nuotekų valymo įrenginių sanitarinė apsaugos zona dėl planuojamų pastatyti ir eksploatuoti dumblo apdorojimo įrenginių liks nepakitusi.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

Tauragės nuotekų valyklos teritorijoje planuojama statyti dumblo apdorojimo įrenginius, kuriuose bus vykdoma Tauragės apskrities nuotekų valyklų perteklinio dumblo utilizavimas (pūdymas ir džiovinimas kartu su Tauragės maisto pramonės atliekomis. Planuojamuose įrenginiuose bus apdorojamas dumbblas kartu su maisto atliekomis (pagal sausą medžiagą) – 4,365 t sausosios medžiagos per dieną, apie 1944 t/metus. Po apdorojimo bus gaunamos džiovinto dumblo granulės, kurios laikinai bus kaupiamos projektuojamoje džiovinto dumblo kaupykloje, kuri bus įrengta nuotekų valyklos teritorijoje. Šiuo metu Tauragės miesto nuotekų valykloje susidaręs dumbblas tik sausinamas. Įgyvendinus projektą dabartinė dumblo tvarkymo grandis bus papildyta pagal „Dumblo tvarkymo Lietuvoje investicijų programos“ nuostatas reikiamomis (trūkstantomis) grandimis – dumblo pūdymu, džiovinimu, įrengiant efektyvias biodujų ir išsiskiriančios šilumos panaudojimo technologijas. Dumblo pūdymui ir biodujų išgavimui bus taikomas anaerobinis dumblo pūdymas. Pūdyimo procesas planuojamas vykdyti mezofiliniu režimu (dumblo pūdyimo temperatūra 35 – 37°C). Organinių medžiagų suskaidymas bei biodujų išskyrimas paremtas trimis teoriniais proceso etapais – hidrolize, acetogeneze ir metanogeneze. Dumblo džiovinimui numatoma naudoti karšto oro nuosekliai veikiančius džiovinimo įrenginius, kurie užtikrintų minimalius dumblo kiekius tinkamai paruoštus tolimesniam galimam naudojimui ar saugojimui. Pagal „Dumblo tvarkymo Lietuvoje investicijų programą“ numatytas kompleksinis nuotekų valyklos bei viso Tauragės regiono (Skandinavilės, Jurbarko, Pagėgių, Šilalės, Kvedarnos nuotekų valyklų) dumblo, bei Tauragės m. maisto pramonės atliekų utilizavimas. Numatoma atlikti šiuos pagrindinius darbus: pertvarkyti projektuojamos (ir šiuo metu statomos) nuotekų valyklos atskirus statinius, bei inžinerinius tinklus susijusius su dumblo sausinimu; pastatyti naujus nuotekų valyklos dumblo utilizavimo ir džiovinimo įrenginius, įskaitant naujų energetinių įrenginių statybą; rekonstruoti nuotekų valyklos elektros energijos tiekimo sistemą ir jos įrenginius; įdiegti dumblo įrenginiuose dispečerinę (SCADA) sistemą. Dumblo tvarkymas bus vykdomas pagal sekančią schemą: dumblo tiršinimas (tankinimas); skirtingo tipo dumblo, maisto pramonės atliekų ir atvežtinio dumblo (iš regiono nuotekų valyklų) maišymas ir homogenizavimas; homogenizuoto dumblo pūdymas mezofiliniu būdu naujai pastatytuose pūdytuvuose kartu su atvežtinėmis maisto atliekomis; pūdyto dumblo sausinimas; sausinto dumblo džiovinimas džiovykloje ir jo granuliavimas; išdžiovinto dumblo kaupimas rekonstruotuose esamuose valyklos statiniuose. Planuojamuose įrenginiuose mechaninė/technologinė, elektros/automatinė įranga atitiks ES standartų reikalavimus. Reikalingas vanduo bus tiekiamas iš miesto vandentiekio tinklų (naudojama esama vandens tiekimo sistema). Papildoma energija reikalinga dumblo sausinimui bus gaminama suskystintų dujų katilinėje. Planuojami dumblo ūkio įrenginiai atlikus darbus turės būti pajėgūs utilizuoti (supūdyti, nusausinti, išdžiovinti) iki 4,365 t sausos medžiagos per dieną įvairios koncentracijos ir skirtingose technologinėse grandyse susidariusio nuotekų valyklos dumblo. Išgautos biodujos bus panaudotos elektros energijos gamybai, dumblo džiovinimui ir savoms nuotekų valyklos reikmėms. Planuojama pagaminti iki 1700000 kWh/metus elektros energijos. Dumblo apdorojimo įrenginių eksploatacijos metu planuojama sunaudoti: polimerų ir cheminių reagentų (dumblo sausinimui, tiršinimui ir pan.) – apie 76,7 t/metus. suskystintų dujų – apie 324,900 t/metus (papildomas kiekis vietinei katilinei kūrenti, dumblui džiovinti), elektros energijos suvartojimas planuojamas iki 761015 kWh/metus. Vykdam Tauragės nuotekų valyklos dumblo apdorojimo įrenginių statybą, susidarys vienkartinės statybinės atliekos. Bendras statybinių ir griovimo atliekų kiekis - 25,15 tonos. Dumblo apdorojimo įrenginių eksploatacijos metu susidarys – džiovintas dumbblas apie 2,954 t SM per dieną (arba apie 1200 m³/metus 90% drėgnumo). Džiovintas dumbblas granulį pavidalu bus kaupiamas projektuojamoje kaupykloje 5 metus arba panaudojamas kitose veiklose (biokurui, karjerų rekultivacijai, tręšimui ir pan.). R3, R12 ir R13 kodais tvarkant atliekas, gaunamas gamybos produktas - biokuras, kuris po dumblo tvarkymo nebelaikomas atliekomis ir kuris bus sertifikuojamas nustatyta tvarka bei parduodamas vartotojams. Kenksmingos, toksiškos ar radioaktyvios medžiagos naudoti nenumatoma. PŪV (dumblo apdorojimas) nedidins esamo triukšmo fono, nes triukšmą keliantys įrenginiai (siurbiai, orapūtės ir pan.) projektuojami pastatuose ir su specialiais gaubtais. Įgyvendinus dumblo džiovinimo įrenginių statybos projektą, atsiras nuotekų srautai iš dumblo džiovinimo įrenginių (plovimo ir oro valymo grandies). Šios nuotekos bus nukreipiamos į nuotekų valyklos įrenginių pradžią ir išvalomos. Susidarantis nuotekų srautas sudarys tik iki 5% esamo valomo nuotekų kiekio valykloje ir neturės įtakos nuotekų valyklos darbui. Paviršinės nuotekos nuo projektuojamų privažiavimo kelių bus surenkamos į esamus nuotekų valyklos lietaus nuotakyno tinklus. Vykdoma ūkinė veikla nesąlygos reikšmingos aplinkos oro taršos. Dumblo apdorojimo įrenginiuose numatomi biologiniai filtrai dumblo džiovyklos orui valyti. Projektuojami biodujų kogeneratoriai, dujų katilai, kuriuose bus deginamos biodujos, išgautos iš pūvančio dumblo proceso arba gamtinės dujos. Dumblo džiovinimo įrenginyje.

džiovinimo metu susidaręs užterštas oras bus valomas skruberyje ir biofiltre. Vykdam planuojamą ūkinę veiklą dirvožemio taršos ir erozijos nebus.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo "Natura2000" teritorijoms reikšmingumas.

Atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos vietas padėti Europos ekologinio tinklo "Natura 2000" teritorijų atžvilgiu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo "Natura 2000" teritorijoms nustatymas netikslingas. 2013-07-31 Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba rašte Nr. (4)-V3-1820 (7.16) pateiktoje išvadoje nurodė, kad planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti reikšmingo neigiamo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo.

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą nedelsiant turi pranešti visuomenei visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše (Žin., 2005, Nr.93-3472; 2011, Nr. 58-2790) nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsiant turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdam laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. Bus išspręstas Tauragės apskrities nuotekų valyklose susidarančio dumblo tvarkymas. Pagerės aplinkos kokybė gyvenvietėse kuriose yra veikiantys nuotekų valymo įrenginiai.

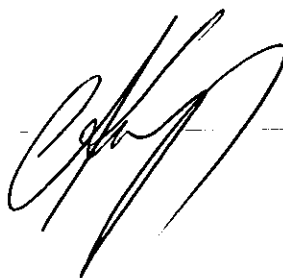
7.2. Planuojamas dumblo džiovinimo įrenginys bus įrengtas esamoje Tauragės miesto nuotekų valyklos teritorijoje, kurioje yra reikalinga inžinerinė infrastruktūra, bei bus panaudoti esami pastatai ir inžinerinė infrastruktūra.

7.3. Gauta Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos išvada, kad planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti reikšmingo neigiamo poveikio "Natura 2000" teritorijoms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo.

8. Priimta atrankos išvada:

UAB "Tauragės vandenys" planuojamai ūkinei veiklai – Tauragės apskrities nuotekų valyklų perteklinio dumblo utilizavimas (pūdymas džiovinimas) kartu su Tauragės miesto maisto pramonės atliekomis – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Direktorius

Andrius Kairys